

Megjelenik e' lap hetenkint egyszer, csótörtökön. Előfizetheti rá Pesten, a' jó es olcsó könyvkiadó társulat' pénztárnokánál a' Seminariumban; Emich Gusztáv' könyvkereskedésében urali- és kigyó-utca' szegletén; vagy a' szerkesztőnél urali- utca' 450-dik számú Horváth házban. Vidéken a' cs. k. postahivataloknál.

Előfizetési díj évről ére Budapestén kihordással 30 kr.; félére 1 ft. pp.; vidékre postán borítékban félére 1 ft. 20 kr. pp. A' lap' szerkesztését illető levelek egyszerüen „a' Katholikus Néplap' szerkesztőségéhez” czimezendők. (Pest, urali- utca' Horváth házba).

KATHOLIKUS NÉPLAP.

BUDAPESTEN.

26.

Junius 27. 1850.

Dicsőség Istennek a' magosságban, és a' földön békeség a' jóakaratu embereknek.

Lukács 2. r. 14. v.

Szent Péter- és Pál' napjára.

Anyaszentegyházunk nevezetes ünnepet ül, azon sz. apostolok' emlék-ünnepet, kiknek egyike az isteni tudományban legjártasabb, 's hirdetésében legbuzgóbb vala; másika pedig urali- és mesterének Jézusnak irányában legnagyobb szeretettel éshódolattal viseltetett. Ezen két apostolok azok, kik szent hitünk' történetének egén csillagkint fénylenek, 's kiknek emléke nemzedékről nemzedékre örökké fönmaradand. Nincs szent martyr, ki Pált vértanúi,

és confessor, ki Pétert hitvallói érdemben fölülmulná. Pált igazságaért üldözte mindenki: a' zsidók, pogányok, vadnépek. Halljátok csak mit mond ő Korinthusbeliekhez irt II. levelében: „a' zsidóktól, u. m. őt izben kaptam 39 ütéseket, háromszor megvesszőztettem, egyszer megköveztettem; háromszor szenvedtem hajótörést, nap és éjjelen át a' tengereken voltam. Szendtem a' folyókon, a' zsványok között; szenvedtem a' pogányoktól, szenvedtem a' városban, a' magányban is. Szomorkodtam, munkálkodtam, virasztottam, éhséggel és szomjussággal küzdöttem; szenvedtem hideget, voltam ruházatlanul.” Ennyit tön Pál apostol Jézusért és sz. evangeliomaért. Péter pedig, jóllehet egyszer meglagadá őt, elvégre mégis legragaszkodóbb volt Mesteréhez. 's legünnepélyesebben Istenfiának vallá he őt. A' mai napon olvastatni szokott evangeliomban, midőn Jézus kérdezi tanítványait: valljon őt kinek lenni gondolják? így felel Péter: „Te Krisztus vagy, az élő Istennek Fia.” Nem csoda azért, ha e' két apostol oly nagy nevet vivott ki magának, nem csoda, ha annyira tiszteltetik, nem csoda, ha Krisztus urunk Péterhez ekkép

szól: Te Péter vagy — azaz köszál, és e' köszálon fogom építeni az én anyaszentegyházamat, 's a' pokol' kapui sem veendnek erőt azon.

Azért mi is keresztény testvérek! a' tisztelet- 's áhítat' érzeteivel eltelve e' két apostol' iránt, keresztényhez illőleg töltsük el a' mai sz. napot, azaz: elmélkedjünk egy kissé érdemeik fölött. — Főleg azonban figyeljünk azon szavakra, miket Jézus mai napon Péternek mondott; mert ezek a' milly nevezetesek, a' ker. kebelnek olly örömet, olly tiszta 's édes örömet nyújtanak. Jézus' szavai ezek: „Te Péter vagy — azaz köszál — és e' köszálon fogom építeni az én anyaszentegyházamat, 's a' pokol' kapui sem veendnek erőt azon.“ Nézzük tehát, valljon csakugyan olyan-e az általa épített anyaszentegyház? 's ha olyan, oh akkor örülj keresztény lélek; mert akkor hited, melyre ezen anyaszentegyház tanit. isteni. ha pedig isteni. akkor üdvözítő.

Hogy Jézus' azon állítása, mikint az általa építendő egyház ellenében még a' pokol' kapui sem diadalmaskodhatnak, szent igaz, már Jézus isteni tekintélyénél fogva hiheti mindenki. Ő ugyanis az, ki valamint csalatni, úgy csalni sem tud; ő az tehát, ki ezen szavaival is valót mondott. Azonban, hogy állításának igazsága még inkább kitűnjék, a' történetek' országából kölcsönözzünk bizonyítványokat. — Midőn Jézus, anyaszentegyházát Péter apostol' főnöksége, vagyis főigazgatósága alatt e' földön megalapítá, nem volt mód és eszköz, mely által az nem ostromolták: és azóta sincs, ostrom, mely ellene nem próbáltatnék. Tudjuk, hogy hajdan mit tettek a' pogány császárok, mennyire üldözték ezen egyház' tagjait, 's mégis látjuk, hogy az egyház áll rendületlenül. Folyót képezett Nero és Diocletian római császárok alatt, az ártatlanul kiöntött keresztény vér: de épen ez volt az, mi által Sion' falai csak erősültek „a' martyrok' vére, magva lett a' keresztényeknek.“ Igen, mert a' sok követők, a' kiöntött vér' láttára csak szorosabban tudtak

ragaszkodni az egyházhoz, mely a' félénkből hőst, a' gyenge szüzből rettenhetlen bajnokot tudott átváltoztatni. Keréken törtek meg egy szüz Katalint, fogait szaggatták ki egy Apolnak; és jött egy sz. Ágnes, jöttek számtalan mások, kiket a' kinok vissza nem rettentének, 's kik Jézus hiteért meghalni örömmel akartak is, birtak is. Az volt hajdanta a' legderekabb, ki a' keresztények ellen legkegyetlenebb tudott lenni; az a' legbölcsebb, ki az egyházat legszentelenebb rágalmakkal képes volt illetni. Így ostromolták Krisztus' anyaszentegyháza külsőkép tűz- és vassal, belsőkép' pedig a' legistentelenebb tanításokkal: de mind hasztalan! nekie nem árthattak soha, nem fognak ártani ezután sem ellenségei. Láttunk föltámadni az egyház ellen büszke elméjű Ariust, 's általa a' legnagyobb szemtelenséggel megtámadtani Jézus' istenségét; 's mi lön? Föltámaszt az Ur egy sz. Athanaziust, 's letőri általa bős akarátát, 's tanítmányával együtt porba sújtja Ariust. Jött a' 16-dik században több indulatos hittévelygő, és mit tettek? A' kebleket egymástól elszaggatták, az egyház' testén sebet nyitának, az országokat lángba boríták, Krisztus' fölkeztjeit önvérökbe fullaszták; de ártottak-e az egyház alapzatának? Nem. Áll az épségben, erőteljesen. Miértis igen helyesen jegyzi meg sz. Cyprian atya, hogy: „tornyosuljanak bár néha egyházunk' fölibe terhes felhők, azért nem egyszer látjuk nyitva az eget, 's Jézust az Atyának jobbján állani. Dühöngjön bár a' pokoltámasztotta szélvész, mindazáltal sem a' buzát el nem ragadja, sem az izmos gyökerű fát ki nem forgatja. Csak az üres polyvát ragadja magával a' vihar, csak a' gyenge fát tőri le a' szélvész.“ Mintha azt mondaná az említett sz. Atya: eröködjek bár mikép a' rozslékű ember Krisztus' egyháza ellen, mit sem ér: erőtlenége' önsemmiségében vesz el, 's művét öngyengése emészti föl.

Ha tehát ker. olvasóm, ilyen a' mi anyaszentegyházunk: ha olly erős alapon nyugszik, hogy azt

semmi erő, sőt magok a' pokol' kapui sem képesek legyözni: mi természetesebb, mint elismerni annak isteni eredetőségét, meggyőződni arról, hogy illy művet csak a' Mindenhatónak keze hozhattak létre. Nézd csak a' sok vallásfelekezeteket, nézd valamennyi hitet a' tieden kívül, és mit fogsz látni? Azt, hogy míg a' tied erősen állott, és áll: addig a' többi ezer, meg ezer felekezetek' vallása alig egy pár századig bírta épségben föntartani magát: és míg a' te hited esorbulatlanul áll, addig más vallások önmagokban összeroskadtanak. 'S miért? Mert egyedül csak a' te katholika hitvallásodról mondá Jézus, hogy a' pokol' kapui sem vehetend-nek soha győzelmet rajta. De ha így áll a' dolog a' mi isteni egyházunkkal: ha egyedül ezen egy azon köszirt, mellyhez bizony oda lánzolhatja a' halandó lelke' üdvösségét. Kérdezem, valljon van-e keresztény ember, ki szívében boldogító örömet ne érezzen akkor, midőn magát ezen egyház gyermekének lenni elgondolja? Én úgy hiszem, hogy alig képzelhető illyen.

Örülj azért kath. olvasó, 's Krisztusban testvérem, ki Istennek illy kiváló ajándokát bírod! Örülj, hogy katholikus vallásu vagy: mivel ezen hit az, melly ez élet' bajai közt biztosan elvezet, nyugtat, boldogít, és síron túl örökre üdvözít. Örvendj, 's mai elmékedesedet zárd be az egyház imez imájával: Isten! Ki a' mai napot szent Péter-és Pál' apostol' emlékére állítád: engeddd mindenben azokat követnünk, kik az igaz hit' terjesztésében elsőök valának. Amen. Lakatos Pál.

Bátorítás.

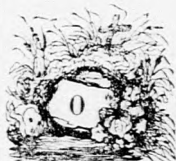
Ember! ha föléd tolultak
A' bajok' hullámai,
'S barna kinos éjeidnek
Üznek rémes álmai:
Sajgó kebled' álreménye
Szent valóra nem vidít,

'S földi kéjek' ösztön-árja
Rontja lelked' élvezit:
Tűrj; ne esüggedj a' reményben.
Küzdve sorsod' ellenében:
Él az Isten! megsegít.
Szétüzendi ellenid'.

Kedvesid ha elhagyanak,
Üldöz minden földi lény,
'S nem mutatkozik segítség
Élted' puszta kinhelyén:
'S csak bus emlék, ellen-átok.
Kin, csapás, újabb veszély,
Gyáva rágalom, bitor gúny,
'S kebelrázó sors-szeszély,
Mik zarándok lépteidnek
Zordonúl elébe térnek:
Kérd, imádd az ég' Urát,
Ő szívednek nyugtot ad.

Hiv az Ur, ki őrszemekkel
Méri zajgó éltedet,
Látja, mellyeket titokban
Hullatál, a' könnyeket.
Ő, ha minden elhagyott bár,
Veled biztos partra tér:
'S ha jól küzdél, lesz jutalmad,
Hervadhatatlan füzér. —
Hát ne esüggedj a' reményben,
Küzdve sorsod' ellenében:
Él az Isten! megsegít.
'S majd ha győztél, boldogít.

Nyulassy Antal.

Szent Bernárdhegyi Barátok.

Olasz- és Sveiczország között van egy tiz, tizenkét ezer lábnyi magasságú hegy, mellyet szent Bernárd hegyének neveznek. Ezen hegynek mintegy közepén van egy ut, mellyen Olaszországból Sveicz' egyik részébe Val-lisba járnak. Ezen havasokon mintegy 8 hónapig tart a' legerősebb zordon tél, 's a' többi 4 hónap is olly kegyetlen, hogy nincs éjjelis, mellyben nem

fagyna. Itt a fönnfekvő helyeken se fa, se fü, se virág nem terem: mert a helyet örökös hó, 's soha nem olvadó jég borítja, mellyek az ottani szelet még hidegebbé, durvábbá teszik. Számtalanszor megtörténik, hogy a dühöngő szel, 'orgószellé válik, fölkapja a roppant hó tömegeket, 's mint rohanó víz az egész vidéket elborítja hóhalmakkal. Jaj azon szegény vándornak, a ki utján csendesen haladván illy vészbe kerül! A fehér hó szivatagban semmi nyomát nem látja az utnak. — Sokszor a kétségbeesés fogja el az illy utazót, 's ha olykor neki bátorodnék is, hogy utjában ne csüggedjen, de végre ereje elhagyja, ellankadva dől a hótengerbe, mire testét nagy hópelyhek fődik be, mintha még halála előtt akarnának neki sirt készíteni. Ki fog a szegény utazóról illy szomorúságában gondolkozni, ki fog segíteni rajta? Barátom, a jámbor szeretet. Higgyed el, mindenütt, hol szükség, szenvedő van, ott mindenkor képes a keresztény szeretet segítséget, vigasztalást nyújtani. Ezen nagy magosságú hideg hegyen egy jámbor remete, szent Bernárd, egy kolostortépitett, mellynek lakosai az egész világtól elkülönözve, és minden életkényelmet megvetve élnek, 's életüket arra szentelték egyedül, hogy az utazóknak segítségül legyenek. Ha hó esik, 's ha zúg a szélvész, meghuzzák a barátok a klastrom hangját, mellynek hangja az eltévedteket ismét a jó utra hívja, 's azután minden táj- 's minden helyre kimennek fölkeresni azokat, kiket tán veszedelem ért. Fáradtságuk megosztására nagy kutyákat tartanak, mellyek kivannak már tanítva, mindég keresgélnek, 's szaglálnak, valljon nincs-e ember, ki eltévedt volna. Ha illy veszedelemben forgó ember, erőtlensége miatt sem a harang hangját, sem a barátok hívását nem hallja; ha nem bír is annyi erővel, hogy segítségért tudjon kiáltozni; a halálnak azért nincs végkép kitéve, mert ime nagy ugrással jelenik meg egyike azon jó állatoknak, egyike ama nagy juhászutyáknak, rá

borul a félholtra, rá lehel, 's nyalogatja a beteget, végig nyújtodzik rajta, 's így melegíti meg, rázza, dörgöli, 's szünet nélkül ugat. — A félig holt utazó magához jön, kitarja kezét az állat felé, a nyakán kötve talál egy üveget frissítő itallal, iszik belőle néhány cseppet, 's enyhülve érzi magát. Azalatt a kutyaugatás után haladva, megérkeznek a barátok holmi fölfrissítő és erősítő szerekekkel, fölviszik a klastromba, tiszta szobába, ágyba teszik, 's erőt adó ételekkel, szükség esetében még más orvosságokkal folytatják, 's végbe viszik a betegnek tökéletes helyreállítását. Ha azután a rossz idő megszűnik, az utazó odább folytatja utját. Látod barátom! — Mialatt nálunk vagy vadászatra, vagy házörzésre tanítják a kutyákat; az alatt a szent bernárdi barátok kutyáikat emberkeresésre, 's így az emberség boldogítására elég csudálatosan oktatják. Így tudják ezen fiai a katholika egyháznak, ezen szegény barátok, kik magokat Isten szent nevében a legnagyobb veszedelemnek teszik ki, kik megvetve a világ hiú örömeit csupán felebarátjaik boldogítására élnek, így tudják mondom ezen barátok a keresztény szeretetet az ember hasznára fordítani; és az ott fagyni, 's veszni kezdő apa, anya, utazók tovább mennek, és áldják az irgalom csudáit, mellyeket a hit a katholika egyház fiai által képes művelni. Freeska Alajos.

Fiúi szeretet.

Épen azon időtájban, mikor Napoleon az Angolok ellen elkeseredve harczolt, táborából egy angol fogoly megszökni próbálkozott, és a tenger partjaihoz már szerencsésen eljutott. Egy darabig az erdőben bujdosott, hol fakérgékből csolnakot csinált, melly munkához kéznél egyéb eszköze nem volt. A ladik elkészítése sok fáradságot, használata pedig nagy bátorságot kívánt. Mikor az ég derült volt, a legmagasabb fákra fölmászott, 's nézett a távolba, ha nem látna-e valahol angol-

hajót,
melly a
vállaira
felé s

szabad
tott. E
volna-
vád ör
tellen
poleon
torság
okból
A' es
hajós
terven

Napol
„Nem
anyám
ötet,
dagon
tézte:
illy jó
dást l

eszt

hajót. Bizonyos napon végre megpillant egyet, mely a tengeren csavargott; legott a fáról lejött, vállaira veszi a csolnakot, és sebesen a tenger felé siet.

De észrevették azon pillanatban, mikor szabadulni akart, megfógták, s kémül vádoltott. Hanem a kém, fakérgű csolnakon merészlett volna-e a tenger hullámai közé bocsátkozni? A vád önmagát megczáfolta, mert szemlátomást hihetetlennek mutatkozott. A seregben kiki, maga Napoleon is látni akarta a csolnakot. Az ifjunak bátorságán csodálkozva, elejbe hivatta s kérde: mi okból tette ezt? Igen egyszerűen és igazán felelt. A császár még inkább csodálkozott, mikor a fiatal hajós kérte: „Uram! bocsáss el, csolnakommal hagyj terveimet kivinni.”

„Ifju! te igen sovárogsz hazádba,” szólla Napoleon; „bizonyára jegyesedet hagyta ott?” „Nem,” felelé a fogoly; „van egy boldogtalan anyám, s őtet még látni szeretném.” „No lássad őtet,” mondá a császár; és a fiui szeretetet gazdagon megjutalmazta; s tisztjeihez e szókat intézte: „Annak jó anyának kell lenni, minthogy illy jó fia van.” A szülők szeretete mindég áldást hoz.

Huszár Károly.

Jó az Isten, jót ad.

Édes hazánkban a közelébb mult gyászos esztendőben sok-sok becsületes magyar ember

tönkre jött. Többi között Bálint gazda is, bárha istenfelő keresztény, engedelmes alattvaló, szorgalmas zsellér ember, jó apa, jó szomszéd vala, mégis az Isten keze reá is nehezedett; mert az Isten bölcsesége, egy részt a gonoszokat bünteti, más részt pedig a jámborokat mint az aranyat a tűzben, úgy próbálja. Bálint gazda a csaták sodrában elveszté marháját, minden ingóságát, s mi legnagyobb kár vala, elveszté jobb kezét, örömét kedves hites társában, Neste asszonyban; csak neveletlen gyermekei maradtak meg. „Istenem! Istenem! hová legyek? mit kezdjek?” így sohajtott szegény Bálint, mert az egész falu is kiperpesztetett, s így a jó atyafiak-szomszédok segedelmére sem számíthatott. De Bálint jó keresztény volt, azért is Istenben bizni meg nem szűnt, a csüggedés pedig mint jóféle magyarnak eszébe sem jutott. Jézus, Mária nevében tehát kedves gyermekeivel világnak indult. Még öreg-atyjától tanulta emberünk e verset:

Nyilt templomba be kell térni,
S feszületnél áldást kérni:
Jó az Isten, őt keressed
Hogy áldását megnyerhessed.

Utjában tehát minden kápolnába be-be nézett, s minden keresztfánál kicsinyeivel letérdelt, s ezen szép szokásának mindjárt első napon is már érezte áldását, mert a mint egy feszületnél ájtatos szívvel imádkoztak a szegények, épen akkor vágatott arra egy uraság, s megesett rajtok szive, s a magával vitt kenyérnek felét nekik szánta, s így a jó Isten küldött nekik első napon ebédet. Más nap pedig egy faluskában sz. misét hallgatván, a falu plebánosa meghívta egy kis meleg ételre, s mellette jó tanácsal is ellátta, mely tanács Bálintnak jövő boldogságát megalapította. E tanács szerint emberünk a fővárosra ment munkát, s gyermekeinek menedéket keresni. Hallotta ugyan annak híret, hogy Pesten sok csavargó gyermek fetreng, kikre fájdalom! senki sem fordít gondot, kik a keresztény

tudományt senkitől sem tanulják, semmiféle iskolába sem járnak, hanem egyik csavargó a másikatól minden alávalóságot eltanul: azért mindjárt föltette magában, hogy Isten segítségével szemelől nem eresztí őket, s azon lesz, hogy gyermekeit mesterségre, vagy becsületes házakba bár mi szolgálathoz beszerzi. A jó szándékot az Isten meg szokta segíteni.

Mennek, mennek végig Rákoson nagy fáradtan a szegények, egyszer csak a város végén látják magokat: a mint Bálint a temetőt megpillantja, nem sajnálja a fáradságot: „jertek — úgy mond gyermekeim — imádkozunk szokásunk szerint jó anyátokért s a többi megholt hűvekért: s mint a kép mutatja, a törődött család a pesti temetőben imádságban keres vigasztalást. Szerencsés gondolat volt ez, bizonytalán örangyaluk sugalta. Pesten szép gondot fordítanak a sírokra, azokat ékes kereszt- és emlék-kövekkel és virágokkal hímezik, s gyakran illatoznak azok körül az élők ájtatos fohászai. Történt, hogy ugyanakkor egy vagyonos polgár kedves nejé sírja körül merengett, kinek feltűnt a 4 falusi, s meg nem állhatta a szót. Oh áldandó jó Isten! ki a szíveket kormányozod, ki ne bizzék benned?! a vagyonos polgár megszánta Bálintot, s őt azonnal cselédjének fogadta, és gyermekeit mesterségekre szánta. Az árvák mennyei Atyja bizonytalán százszorosan visszaadja azt a jó polgárnak, ki a gazdagoknak szép példát adott arra, miként keressenek magoknak alkalmat a vagyonnak jóra fordítására, és örök üdvösségre, érdemek szerzésére. De vigasztaló például szolgál ezen egyszerű elbeszélés az ügyefogyottaknak is, hogy az Isten irgalmában soha kétségbe ne essenek; szemük előtt tartván ez ősi igazmondást: „Jó az Isten, jót ad!”

Majer István.

Tudósítások.

Komáromból hálás érzellemmel tudósítottunk Ferdinánd ő császári királyi felsége újabb kegyelméről, ugyanis e város az uralkodó hához segedelemért folyamodott, miszerint az 1848-ban elégett sz. András főtemplomát felépíthesse; s Ferdinánd ő felsége, ki e városnak kegyeletét és vallásos érzelmét nem régi körüljában személyesen tapasztalta, legújában négy ezer pengő forinttal örvendezteté meg a hozzá folyamodókat: cs. kir. főherceg Maximilián pedig 300 p. frrtal járult a sz. célhoz. Hálára buzdul a lelkes keresztény szíve, midőn illy felséges példákat lát a vallás emelésére tündökleni. Vajha hontársaink hasonlólag cselekedve, a derék komáromiakat bő adományokkal képesekké tennék a nagy templom felemeléséhez. Buzgó komáromi katolikus társaink két év óta csak kápolnában szorongnak, s kérde tan valaki: egy város mért nem építé fel templomát? hej barátim, nincs nagy Magyarországon város, melly újabb időkben annyi kárt vallott volna mint ez: sz. András templomát már évek előtt a földindulás megrontotta, később a nagy tűz; e város kára csak a magyar bankókban szinte 2 millió ezüst forintba becsületes; hat a háboru okozta pangás, sarcz, a víz áradás stb. Szegény komáromi atyáinkiai valóban megérdemlik részvétünket, meg kívált illy sz. czélunk elősegítésében. Azért még egyszer hála a felséges adakozóknak! áldás a jó példát követőknek!

M. I.

Pécsen sehogy sem tudják a fáradhatlan főpáztort Primás ő hercegségét elfelejteni; levelezünk újabb tudósításában élénk színekkel rajzolja azon örömet és kegyeletet, mellyel a hűvek ezrei követek az apostolkodó főpapot, mellyet már előbb közölt tudósításainkból is érthettek t. olvasóink. A Pécsről máj. 31-kén távozót, a város tisztí kara S hintón ünnepélyesen kíséré ki a város határáig, a káptalan kiküldöttei pedig egész a megye végéig. A nép azon reménnyel vigasztalta magát, hogy ő főméltóságát övéjének mondhatja, s őt még körében tiszteli. Távoztában sem szünetelni pihenni nem tud szelleme, hanem Mohácsen egyházi szemlét tartott, s egy új plebániát alakított; az urnap-vasárnap sz. menetet ő tartotta, s egy pár ezeret megbérmált; ugyanezt tevé Szegszárdon, Tolnán, Pakson; min-

denült legnagyobb tisztelettel fogadtatott, 's különösen tolnai fogadtatása igazi rózsá-ünnepély volt, rózsákon ment be, 's rózsák közt fogadtatott ő Herczege. Így illik, hogy tisztelessék az Ur' fölkenntje! — Pünköszt utáni 3-dik vasárnapon az egész pécsi megyében hála-ajtatosság tartatott a' római Pápnak székhelyébei ohajtott visszatérteért.

Hajóson (kalocsai egyházi megyében) évenként Pest-, Csongrád-, Bács-megyéből, Kis-kunságból ezernyi bucsujáró nép szokott sz. Mária' tiszteletére megjelenni Nep. sz. János utáni vasárnapon, mely idén pünköszt napjára esett. 11 gyóntató atya alig győzte kihallgatni a' buzgó sokaságot, 3 prédikáció tartatott. Benedek Elek plebános, Bende Imre papnőveldei felügyelő és Bende József segédpap által, melyek által fellön világosítva a' nép: miből áll sz. Mária tisztelete, és miként üdvös a' bucsujárás? A' harmad napig tartott ajtatosság, legkivált azért volt igen épületes, mert a' helybeli lekipásztor Márkus Lajos ur jó rendet szabot, 's mindenütt megjelenve, szorgos gondosága által azt fel is tartotta. Az illy bucsujárás valódi isteniszolgálat, 's Máriának igaz tisztelete. K.

Páris, jun. 10. 1850. Kedves Barátom! Utószor irok most a' száraz földről, mert Amerikából való leveleim vajmi sokára érkezendnek kedves hazámba, és vajmi sokáig kellend működnöm új viszonyaimban, még a' kath. egyház' ügyében érdekeset irhatok! A' protestans Poroszthonból, a' katolikus Poroszthonba (Rajna tartományban) átmenni, jót tesz a' kath. embernek; rokonabbak közt leli magát, a' templomok, az isteniszolgálat, a' népben első pillanatra kitünő katolikus jellem p. o. a' Rajnán csónakokon hazatérő trieri bucsusok a' széltől ringatott zászlókkal, és ajtatossággal énekekkel! Ezen jótékony hatást érzi az ember Cöln-, Coblentz-, Mainzban. Bonnban lévén, épen Pünköszt ünnepe volt, a' cölni érsek végzé a' szokott ajtatosságokat; ez alkalommal szép volt Bonn, nagyon szép, 's a' hívők' buzgósága lélekemelő. A' cölni nagy templom ismeretes, 8 év alatt akarják bevégezni, rajta folytonosan dolgoznak; és már itt igazságot kell adni a' porosz uralkodónak, hogy pártolása alatt, mely nélkül bizony sokára romi maradott volna e' gyönyörű mű, szépen megy előre a' munka. E' templom is egy élő és némán, de hathatósan szóló történet Némethon' hajdani katolikus voltának. Nézzetek rá derék németek, apáitok ide jártak imádkozni! — Ezen egyház' leg-

drágább kincse: a' három királyok' koponyái, mely reliquia Barbarossa Fridrik alatt Milano lerontása után hozatott Némethonba. Hol olly élő a' kath. hit, hol olly kitünő a' papság mint itt, az Isten megfogja adni, hogy e' föld, melyen sz. Lambert, Hubert, Emmeram, Willibald és a' nagy sz. Bonifác plántálták az Ur' szőlőjét, egykoron ismét vallási egyesülés' hajnalának fog örvendhetni.

Lüttich és Brüsszelben röviden tartózkodván, Párisba értem. Páris katolikus: 26 kath. temploma van, legnagyobb a' notredame, de újításra van szüksége; nekem leginkább tetszett a' loretoi b. Szüszről nevezett templom gyönyörű festvényeivel. A' sz. Sulpice templom kívülről nagyszerű, építési jelességű, belseje csin nélküli. A' híres sz. Magdolna egyház szinte építési ritkaság, de hidegen hagyja a' keblet. A' hajdani sz. Genoveva templom most Pantheon, Franciaország' jeles férfianak nyughelye; én nem túrnék benne néhányat. Ezen templomot első látásra fölötte hasonlónak találtam az esztergomi épülőben lévő székes egyházzal, kivált első tervére nézve. Affre érseknek önfeláldozó tette, (mellyel az egymást gyilkoló párizsiakat békére intette, 's így a' harc közepette őt is elejtette egy golyó) nagy emlékbén van itt, mindenütt látható arczképe, minden szegleten rajzolva nemes tette e' fölrással: a' jó pásztor életét adja juhaiért. Az egyháziasság' tére leginkább a' Sajna túl partján van a' sz. Sulpice (papnevelde) környékén: ott vannak a' kath. érdekbén működő nyomdák, kath. könyvtárak; a' külföldi missziók' épülete, a' Lasaristák, az érseki lak' stb. A' külmisziók' háza jelenleg 17 növendéket számlál, rendeltetési helyök közönségesen China. A' Picpus utcában lévő, azért is Picpus-intézetnek nevezett házat méltó meglátogatni, itt jelenleg 24 növendék képezetik Oceania számára ténitől; szentegyházukban éjel-nappal, mindég imádtatik az oltári szentség, 's pedig felváltva a' nevendékek által is; érdekes museumokban oceaniából ténitők által hozott nevezetes ritkaságok' gyűjteménye szemlélhető p. o. balványistenek kőből fából, fahéjból szőtt ruhák, melyekre a' missionáriusok tanították a' vadnépeket, fegyverek, házieszközök' stb. — Párisban vasárnapon is dolgoznak mint hétköz napon, 's pedig azért, mert sok a' szegény ember, nem lenne miből élniek, ha naponként nem keresnének. Milly boldogok e' tekintetben hazám' népei, kik az Ur' napján kipihentetik magokat! — Az urnapi

ájtatosságokat itt csak a templomban végzik; én ez alkalommal szolgálatot tettem a Merry templomban. hol azután a sz. misét bemutattam a Mindenhatónak szándékomba áldást kérve. és rólatok mindnyájatokról megemlékezve.

Nem merem barátom csak nagyolva is emliteni Páris egyházi nagyságát. Itt annyi a jótékony intézet, annyi az iskola, mellyekben a szegény nemzedék a keresztény iskola Atyafiak (frères de l'école chrétienne) és szerzetes nők által oktattatik; annyi a kórház, mindennemű szenvedőkre való gond az egyház anyai örködése alatt, hogy felkiált az ember: ez a szeretet! Istenem! Magyarhonban hány kintő helyen nincs kórház, a hol lehetne, kellene lenni! — Itt egy apácát látsz leánykák hosszú sorával, kik árva, szegénykék; majd egy iskola atyafi sétáltatja az árva nevendékeket: amott egy síró leányka vezeti az irgalmas nénét beteg anyjához, s ezen jó lelkek mindenkor készek a legszegényebb betegeket is vigasztalni, ápolni. Itt a szeretetnek nagy parancsolatját így magyarázzák. — A tudományosság fészke szinte a sajnán túl a Pantheon környékén van. Itt sajátlag universitás nincs, hanem csak facultások. A Sorbona régi nevének rongyait viseli csak. Benne adnak elő valamint az istenitanokból, de a nevendék papság a sz. Sulpiceben taníttatik.

Májusban Belgiumban és itt különös ájtatossággal tiszteltetik sz. Mária, szobra vagy képe a templom közepére ideiglenes oltáron volt mindenütt kitéve, körülötte legszebb virágok és narancsfák, előtte pedig a hívek ezrei. Az isteniszolgálatnak rendje itt minden templomban nyomott iven van tudtul adva, úgy a különös ájtatosságok p. o. ekkor-ekkor lesz a fiatalságnak első áldozása; bérálás, ekkor különös ájtatosság, a gyónatásra rendelt órák, hely és személyek stb. ez szép és nagy rend*)

A Pére la chaise Páris legszebb temetője, a sírdombok közt rendes utcák, fasorok vannak, cziprusok, rózsák, különemű virágok, szebbnél szebb emlékek, koszorúk, s a kegyeletnek minden kigondolható jelei tűnnek itt fel: mélni kell itt. S ha, mint

*) Ez Budapesten is fölötte kivantatik szerk.

én, magyar föliratra is akadsz, bús-komolyan illy kérdés tűnik fel előtted: hát te hol lelsz nyughelyet?

Ime barátom röviden, mi eszembe jut. Még egyet. Van itt egy ház, homlokán ez áll: „Magyar társaság,” nem politcái clubb ez, hanem az itteni mesteremberek- és munkásoknak gyűlhelye, hol minden hó első vasárnapján gyűlést tartva, pénzt adnak össze szegényebb és beteg társaik fölsegállítására; itt a jövevény magyar kézműves tanácsot kap, munkát szereznek neki, ha beteg, ide fordul, és elmenőben utiköltséget nyer. Szabályjaik magyarul vannak nyomva; eleje így kezdődik: „Azt mondta az Üdvözítő: segítsd a szegényt stb.” Szép, szép cél, örültem neki, hogy honi társaim illy keresztény szeretettel vannak egymás iránt.

Képzeld, püspököm a jeles férfi, ki marc. 4-kén Bécsben megyéjébe fölve, Dr. Timon János Búfalói püspök itt van. Marcius óta Rómában volt; ma reggel voltam kézesökölésán, s megengedte, hogy Londonban pár nap múlva a Redemtoristáknál fölkeressem. Hozott magával a strasburgi megyéből több ténitöt. Isten áldása veled, s mindnyájatokkal! Isten áldja meg szomorú szerencsétlen hazámat! Dicsértessék a Jézus Krisztus! Somogyi Alajos.

Kegyés adományok.

Duna-áradása által károsultaknak: Sz. Iványi hívek Kiss János plebános ur által 1 frt p.

Áttekintés:

E félévben a szerkesztőségénél befolyt pengő pénzben:

Jeruzsalemi sz. sír őreinek	6 frt 30 kr.
Amerikai ténitésekre	1 — —
Haynau-alapítványra	129 — 21 —
Tarnow-kerületieknek	2 — —
Általán a Duna árvize által károsultaknak	166 — 57 —
Nevezetesen: Komáromiaknak	5 — 56 —
Guttaiaknak	11 — 50 —
Csallóközi- és pozsonyiaknak	6 — —
Tűz által károsult kalocsaiaknak	13 — 13 —

összesen 342 frt 47 kr.

Melly összegnek legnagyobb része kézbesítettett, s a hátralévő részletet mi előbb rendeltetése helyére fogja küldeni a szerkesztő.

Vége az első félévnek.

Kiadja „a jó és olcsó könyvkiadó társulat,” szerkeszti Majer István.

Nyomatik Eisenfels könyvnyomdájában, uri-utca, 449. sz.